

ข่าว หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐทีวี ไลฟ์สไตล์ กีฬาบันเทิง ดวง หวย นิยาย คลิปข่าว

คจ.สช.จัด "สมัชชาสุขภาพ" ถก 4 ปัญหา "มะเร็ง-เพศภาวะ-การใช้ยา-แร่ใยหิน"

คกก.จัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เตรียมจัดงาน "สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 12" ประจำปี 62 ภายใต้แนวคิด "ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง สู่การพัฒนาสังคมสุขภาวะ" ถก 4 นโยบายสำคัญ พร้อมโชว์ความสำเร็จจากการขับเคลื่อนมิติต่างๆของสมัชชาฯ

เมื่อวันที่ 21 พ.ย.62 นพ.กิจจา เรืองไทย ประธานคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คจ.สช.) กล่าวว่ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติเป็นพื้นที่กลาง ที่เปิดให้ทุกภาคส่วนมาร่วมกันพัฒนา และขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วม โดยคำว่า "สุขภาพ" ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 ครอบคลุมทั้งสุขภาพทางกาย ใจ สังคม และปัญญา สำหรับปีนี้ คจ.สช.เห็นร่วมกันที่จะกำหนดแนวคิดหลักการจัดงาน คือ "ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง...สู่การพัฒนาสังคมสุขภาวะ" เพราะในปัจจุบันสังคมไทยและสังคมโลกกำลังเผชิญการเปลี่ยนแปลงทุกมิติ หรือที่เรียกว่า Disruption ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการพัฒนาสิ่งใหม่จากโอกาสใหม่ๆ ไม่ใช่แค่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากสิ่งเดิม (Transform) คจ.สช.จึงอยากสื่อสารกับสังคมว่า ระบบสุขภาพไทยที่กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ทุกภาคส่วนจึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดวิธีทำงานเพื่อร่วมกันเตรียมรับมือความเปลี่ยนแปลง ทั้งสังคมสูงอายุ ความแตกต่างทั้งวิถีชีวิต วิธีคิดระหว่างกลุ่มวัย (Generation) เทคโนโลยี จนถึงการประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตประจำวัน โดยระเบียบวาระการประชุมที่สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 12 กว่า 2,000 คน จากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคราชการ การเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาควิชาการ วิชาชีพ และภาคประชาชน และเอกชนจะพิจารณาร่วมกันในการประชุมครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ระเบียบวาระ คือ

1) ทบทวนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ มาตรการทำให้สังคมไทยไร้เรื้อยีน เพราะเรื้อยีนทุกชนิดเป็นสารก่อมะเร็ง ที่มีผลต่อสุขภาพทั้งกับคนที่ทำงานสัมผัสเรื้อยีนโดยตรงและประชาชนทั่วไป ซึ่งในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 3 พ.ศ.2553 ได้มีมติเรื่อง "มาตรการทำให้สังคมไทยไร้เรื้อยีน" ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ.2554 เห็นชอบให้ดำเนินการตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ แต่การผลักดันยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ด้วยเหตุข้อขัดข้องต่างๆจึงนำมาสู่ข้อเสนอให้มีการทบทวนมติสมัชชาฯ เรื่อง มาตรการทำให้สังคมไทยไร้เรื้อยีน เพื่อให้เกิดการทบทวนและปรับมาตรการต่างๆ ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน และประสานความร่วมมือหน่วยงานต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น

2) วิถีเพศภาวะ เสริมพลังสุขภาวะครอบครัว ปัญหาการยึดติดวิถีเพศภาวะดั้งเดิมอันส่งผลให้ทั้ง เพศหญิง เพศชาย และผู้หลากหลายทางเพศ มีปัญหาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ส่งผลต่อสุขภาวะครอบครัว รวมถึงความสูญเสียด้านเศรษฐกิจ นำมาสู่การเสนอประเด็นวิถีเพศภาวะ เสริมพลังสุขภาวะครอบครัว เข้าเป็นหนึ่งในมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติในปี

3) การจัดการเชิงระบบสู่ประเทศี้อย่างสมเหตุสมผล โดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง การใช้ยาไม่สมเหตุผลเป็นปัญหาสำคัญทั้งระดับโลกและระดับประเทศไทย โดยพบปัญหาการบริโภคยาอย่างไม่เหมาะสม เช่น การใช้ยาโดยไม่จำเป็น ใช้ยาตามการโฆษณาจากสื่อ ฯลฯ ในทุกระดับ ทั้งในสถานพยาบาลภาครัฐและเอกชน รวมถึงพบการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูงในชุมชน เช่น ยาต้านจุลชีพ ยาสเตียรอยด์ ยาชุด เป็นต้น ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องดำเนินการทั้งระบบโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาของชุมชนเอง เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาการใช้ยาในประเทศไทยอย่างยั่งยืน

4) รวมพลังชุมชนต้านมะเร็ง ซึ่งเป็นสาเหตุการเสียชีวิต อันดับ 1 ของคนไทย 20 ปีซ้อน ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลต่อการเกิดโรคร้ายใหญ่เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงการขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจร่างกาย เพื่อค้นหามะเร็งตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ขณะที่ "การป้องกัน" เช่น การรักษาสุขภาพ และการตรวจคัดกรอง ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักที่ต้องเร่งดำเนินการกลับเป็นจริงได้ยาก เพราะประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก รวมถึงยังไม่รู้เท่าทันสื่อที่เข้าถึงประชาชนอย่างมากมาย โดยเฉพาะทางสังคมออนไลน์ ดังนั้นชุมชนจึงต้องมีบทบาทและส่วนร่วมรวมพลังกันเพื่อต้านมะเร็ง

ด้าน นพ.ประทีป ธนกิจเจริญ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กล่าวว่า "การจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ มีมาตั้งแต่ปี 2551 จนถึงปัจจุบันรวม 11 ครั้ง มีมติสมัชชาฯ ทั้งสิ้น 81 มติ ซึ่งนอกจากจะนำเสนอมติเหล่านี้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง คสช.ยังได้แต่งตั้ง "คณะกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คมส.)" ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานทำหน้าที่สนับสนุนให้หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องกับมติสมัชชาฯ ร่วมมือกันขับเคลื่อนมติให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยใช้หลักการสำคัญคือ "การสานพลังความร่วมมือ" ร่วมกันกำหนดเป้าหมายและแผนการขับเคลื่อน โดยกำหนดหน่วยงานหลักหน่วยงานรองที่ทำงานหนุนเสริมกันไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีการรายงานและผลัดเปลี่ยนกันนำเสนอผลการขับเคลื่อนมติในเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ทุกปี

นพ.ประทีป กล่าวต่อว่า ตัวอย่างรูปธรรมการขับเคลื่อนมติสมัชชาฯ มีหลายเรื่อง แต่เรื่องที่ทำเนียบสามารถเปลี่ยนทิศทางของประเทศได้และเกิดขึ้นเร็ว ๆ นี้ คือ เรื่อง "เกษตร-อาหารปลอดภัย" ซึ่งสมัชชาสุขภาพแห่งชาติมีมติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้หลายครั้ง คือ ครั้งที่ 1, 5 และ 8 จากการขับเคลื่อนที่ผ่านมา สช.ร่วมกับหน่วยงานองค์กรภาคีเครือข่าย ได้แสดงจุดยืนในการผลักดันให้เกิดการดำเนินการตามมาตรการ "ลด-ละ-เลิก" การใช้สารเคมีทางการเกษตร ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประชาชนอย่างต่อเนื่อง จนนำมาสู่การมติแบน 3 สารเคมีเกษตร คือ โกลโฟเสต พาราควอต และคลอร์ไพริฟอส จากที่ประชุมคณะกรรมการวัตถุอันตราย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 ที่ผ่านมา และในการขับเคลื่อนมติดังกล่าวได้มีการเตรียมการยกร่างพระราชบัญญัติเกษตรกรรมยั่งยืน พ.ศ. .... เพื่อเสนอเข้าสู่การพิจารณาต่อไป ซึ่งจะเป็นการปรับทิศเปลี่ยนทางของระบบเกษตร-อาหารของประเทศไทยด้วย

"ตลอดระยะเวลา 12 ปีของการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ถือได้ว่าเรามีบทบาทสนับสนุนให้เกิดการปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศไทย กระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติได้รับการยอมรับว่า เป็นหนึ่งในต้นแบบกระบวนการมีส่วนร่วมทางนโยบาย แม้แต่องค์กรอนามัยโลกก็ยอมรับว่า สมัชชาสุขภาพเป็นเครื่องมือในการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วน เน้นการเสริมศักยภาพของประชาชนและสร้างจิตสำนึกแห่งความเป็นพลเมือง สอดคล้องกับแนวคิดสากลว่าด้วยทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ หรือ Health in All Policies" นพ.ประทีป กล่าว

นอกจากนี้ ภายหลังจากการแสดงข่าวมีกิจกรรม Flash Mop "กัญชาผิด ติดไซเรน" รณรงค์เรื่องการใช้อย่างสมเหตุผล ซึ่งเป็นหนึ่งในระเบียบวาระสมัชชาสุขภาพแห่งชาติในปี ณ ลานสกายวอล์ค ศูนย์การค้าเอ็มบีเค เซ็นเตอร์ เพื่อสร้างกระแสให้สังคมตระหนักถึงการใช้อย่างถูกต้อง โดยจะมีการจัดทำมิวสิควิดีโอการแสดงดังกล่าวเผยแพร่ทางสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงการใช้อย่างสมเหตุผลในวงกว้างอีกด้วย

ทั้งนี้ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เป็นการดำเนินกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 ในปีนี้ นอกเหนือจากการพิจารณา 4 ระเบียบวาระหลัก ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจ อาทิ ปาฐกถาพิเศษ โดย นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและ รมว.สาธารณสุข ในฐานะประธานกรรมการสุขภาพแห่งชาติ การเสวนาต่างๆ เช่น การป้องกัน ควบคุม และจัดการผลกระทบจากนโยบายการใช้กัญชาทางการแพทย์, จากเด็กหลอดแก้วถึงการแช่แข็งมนุษย์: ชีวิตริยธรรมเรื่องที่ต้องการการมีส่วนร่วมของสังคม, สุขภาวะกับการท่องเที่ยวชุมชนย่านเก่า, ที่ดินคือชีวิต, ผลกระทบของฝุ่น PM2.5 ฯลฯ รวมถึงนิทรรศการที่น่าสนใจ อาทิ Making The Invisible ...Visible: การมีส่วนร่วมในการจัดการ PM2.5 เพื่ออากาศสะอาด, การจัดการขยะในทะเล, กลิ่นแก๊สออนไลน์ ภัยร้ายปลายนิ้ว, พลังสร้างสรรค์ของเด็กพิเศษ เป็นต้น